

VIJEĆE/SAVJET AGENCIJE

Broj: 01-04-29-4-325-1/11

Sarajevo, 10.06.2011. godine

Na temelju članka 12. Metodologije za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu i članka 3. Poslovnika o radu Vijeća Agencije broj 01.-27/07 od 05. 12. 2007. godine, Vijeće Agencije na 7. sjednici održanoj dana 09. 06. 2011. godine, donosi

N A P U T A K

za snimanje količina razmijenjenih poštanskih
pošiljaka u međuoperatorskom prometu

Članak 1.

(Predmet Naputka)

- (1) Naputak za snimanje količina razmijenjenih poštanskih pošiljaka u međuoperatorskom poštanskom prometu (u daljem tekstu: Naputak) sačinjen je kako bi se snimanjem razmijenjenih količina utvrdile obračunske cijene, koje će javni poštanski operateri primjenjivati u međusobnim obračunima, a u svrhu pravične raspodjele prihoda od poštanskih usluga koje zajedno obavljaju.
- (2) Naputkom se definira:
 - način snimanja količina razmijenjenih poštanskih pošiljaka;
 - način izračunavanja prosječne cijene jednog kilograma/komada razmijenjenih količina;
 - način izračunavanja obračunske cijene koju će koristiti javni poštanski operateri u međusobnim obračunima;

Članak 2.

(Prateći obrasci)

Sastavni dio Naputka su:

- dnevni list snimanja, obrazac (DLS), prema vrstama zaključaka;
- zbrojni list snimanja, obrazac (ZLS), prema vrstama zaključaka;
- obračunski list snimanja, obrazac (OBLS), prema vrstama zaključaka.

Članak 3.

(Način popunjavanja)

- (1) Dnevni list snimanja sadrži kolone i redove u koje se dnevno evidentiraju, po vrstama, broju komada i težinskim stopama, pošiljke u unutarnjem poštanskom prometu koje se otpremaju između javnih poštanskih operatera..
- (2) Zbrojni list snimanja sadrži iste redove i kolone, kao dnevni list snimanja u koje se nakon završenog snimanja unose objedinjeni podaci iz dnevnih listova snimanja, a prema označenim rubrikama.

- (3) Obračunski list snimanja sadrži redove i kolone u koje se unose, prema podacima iz zbrojnih listova snimanja: broj komada pošiljaka prema stopama mase, ukupna težina pošiljaka po stopama mase i cijene prema cjenicima javnih poštanski operatera koji su zaprimili pošiljke, po stopama mase. Obračunom unesenih podataka popunjavaju se ostale rubrike, a prema označenim rubrikama.
- (4) Javni poštanski operateri koji međuoperatorsku razmjenu obavljaju na više lokacija, dužni su na svakoj lokaciji popunjavati dnevne listove snimanja, sačiniti zbrojni list snimanja na kraju snimanja i isti dostaviti u sjedište preduzeća radi objedinjavanja Fpodataka iz zbrojnih listova i konačnog sačinjavanja zbrojnog lista snimanja iz koga će se koristiti podaci za popunjavanje obračunskog lista snimanja i konačnog utvrđivanja obračunske cijene.

Članak 4. (Vrste zaključaka)

- (1) Metodologijom je definirano da za razmjenu poštanskih pošiljka u međuoperatorskom prometu javni poštanski operateri sačinjavaju:
- pismenosne zaključke, slovna oznaka "S"
 - zaključak knjiga, novina, časopisa i službenih glasila, slovna oznaka "z"
 - paketski zaključak slovna oznaka „P“
 - zaključak izravne pošte (adresirane pošiljke), slovna oznaka "DM".
- (2) Pošiljke iz zaključka izravne pošte se ne snimaju jer je Metodologijom propisan način obračuna koji se obavlja bez snimanja.

Članak 5. (Snimanje po vrstama)

Po vrstama pošiljaka snimaju se:

- Obične pošiljke;
- Prepručene pošiljke "R";
- Vrijednosna pisma "V";
- Tiskanice koje nisu knjige, novine, časopisi i službena glasila;
- Tiskanice (svežnjevi novina, časopisa i službenih glasila) i knjige novine, časopisi i službena glasila;
- Paketske pošiljke.

Članak 6. (Snimanje po stopama mase)

Snimanje poštanskih pošiljka po stopama mase obavlja se na sljedeći način:

- (1) Pošiljke koje se otpremaju u pismenosnom zaključku "S" potrebno je podijeliti po vrstama pošiljka na:
- obične pošiljke;
 - preporučene pošiljke;
 - vrijednosna pisma;
 - tiskanice koje nisu knjige, novine, časopisi i službena glasila.
- (2) Nakon podjele po vrstama pošiljka potrebno je svaku vrstu podijeliti po stopama mase.
- (3) Nakon podjele po stopama mase vrši se prebrojavanje, vaganje, sačinjavaju se svežnjevi, te se dobiveni podaci upisuju u dnevni list snimanja.
- (4) Javni poštanski operater koji u težinskim stopama nema stopu mase od 21 gr. do 50 gr. rubriku ostavlja praznu. Pošiljke težine od 21 gr. do 100 gr. evidentira u stopu mase od 51 gr. do 100 gr.

Članak 7.
(Snimanje i evidentiranje običnih pošiljaka)

- (1) Obične pošiljke evidentiraju se u dnevnom listu snimanja u kolonu 2 i 3.
- (2) U kolonu 2 upisuje se ukupan broj pošiljaka po stopama mase.
- (3) U kolonu 3 upisuje se ukupna težina pošiljka po stopama mase.
- (4) U obične pošiljke evidentiraju se obična pisma, dopisnice i mali paket po sljedećim stopama mase:
do 20 gr.	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka do 20 gr. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 21 do 50 gr	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka od 21 gr. do 50 gr. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 51 do 100 gr	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka od 20 do 100 gr. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 101 do 250 gr	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka od 100 do 250 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 251 do 500 gr	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka od 250 do 500 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 501 do 1000 gr	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka od 500 do 1000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 1001 do 2000 gr	Evidentira se ukupan broj komada običnih pošiljaka od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
- (5) Ovako evidentarne obične pošiljke otpremaju se na taj način što se na sačinjenim svežnjevima običnih pošiljka po stopama mase stavlja svežanska nazivnici na koju se upisuje stopa mase, broj komada / težinu svežnja.
- (6) Ukoliko ima više svežnjeva pošiljaka iste stope mase sačinjava se zbrojna svežanska nazivnica na kojoj se upisuje ukupan broj svežnjeva i ukupna težina svih svežnjeva/broj komada pošiljaka u svim svežnjevima te stope mase. Sačinjene zbrojne svežanske nazivnice se otpremaju sa kartom sačinjenog zaključka.

Članak 8.
(Snimanje i evidentiranje preporučenih pošiljaka)

- (1) Preporučene pošiljke evidentiraju se u dnevni listu snimanja u kolonu 4 i 5.
- (2) U kolonu 4 upisuje se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka po stopama mase.
- (3) U kolonu 5 upisuje se ukupna težina preporučenih pošiljaka po stopama mase.
- (4) Preporučene pošiljke evidentiraju se po težinskim stopama na sljedeći nacin:
do 20 gr.	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka do 20 g. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 21 do 50 gr	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka od 21 g. do 50 gr. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 51 do 100 gr	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka od 20 do 100 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 101 do 250 gr	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka od 100 do 250 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;

od 251 do 500 gr	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka od 250 do 500 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 501 do 1000 gr	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka od 500 do 1000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 1001 do 2000 gr	Evidentira se ukupan broj komada preporučenih pošiljaka od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada.

- (5) Ovako evidatarne preporučene pošiljke otpremaju se na taj način što se na sačinjenim svežnjevima preporučenih pošiljka po stopama mase stavlja svežanska nazivnica na koju se upisuje stopa mase, broj komada / težinu svežnja.
- (6) Ukoliko ima više svežnjeva pošiljaka iste stope mase sačinjava se zbrojna svežanska nazivnica na kojoj se upisuje ukupan broj svežnjeva i ukupna težina svih svežnjeva/broj komada pošiljaka u svim svežnjevima te stope mase. Sačinjene zbrojne svežanske nazivnice se otpremaju sa kartom sačinjenog zaključka.

Članak 9.

(Snimanje i evidentiranje vrijednosnih pisama)

- (1) Vrijednosna pisma evidentiraju se u kolonu 6 i 7.
- (2) U kolonu 6 upisuje se ukupan broj komada vrijednosnih pisama po stopama mase.
- (3) U kolonu 7 upisuje se ukupna težina vrijednosnih pisama po stopama mase
- (4) Vrijednosna pisma evidentiraju se po težinskim stopama na sljedeći način:

do 20 gr.	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama do 20 g. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 21 do 50 gr	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama od 21 g. do 50 gr. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 51 do 100 gr	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama od 20 do 100 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 101 do 250 gr	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama od 100 do 250 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 251 do 500 gr	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama od 250 do 500 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 501 do 1000 gr	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama od 500 do 1000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 1001 do 2000 gr	Evidentira se ukupan broj komada vrijednosnih pisama od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada.
- (5) Ovako evidatarne vrijednosna pisma otpremaju se na taj način što se na sačinjenim svežnjevima vrijednosnih pisama po stopama mase, stavlja svežanska nazivnici na koju se upisuje stopa mase broj komada / težinu svežnja.
- (6) Ukoliko ima više svežnjeva pošiljaka iste stope mase sačinjava se zbrojna svežanska nazivnica na kojoj se upisuje ukupan broj svežnjeva i ukupna težina svih svežnjeva/broj komada pošiljaka u svim svežnjevima te stope mase. Sačinjene zbrojne svežanske nazivnice se otpremaju sa kartom sačinjenog zaključka.

Članak 10.

(Snimanje i evidentiranje tiskanica koje nisu knjige novine i časopisi i službena glasila)

- (1) U kolonu 8 i 9 evidentiraju se tiskanice koje nisu knjige, novine, časopisi i službena glasila.
- (2) U kolonu 8 upisuje se ukupan broj komada tiskanica po stopama mase.

(3) U kolnu 9 upisuje se ukupna težina tiskanica po stopama mase .

(4) Tiskanice se evidentiraju po stopama mase na sljedeći način:

do 20 gr.	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica do 20 g. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 21 do 50 gr	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica od 21 g. do 50 gr. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 51 do 100 gr	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica od 20 do 100 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 101 do 250 gr	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica od 100 do 250 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 251 do 500 gr	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica od 250 do 500 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 501 do 1000 gr	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica od 500 do 1000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 1001 do 2000 gr	Evidentira se ukupan broj komada pojedinačnih tiskanica od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;

(5) Ovako evidentarne tiskanice otpremaju se na taj način što se na sačinjenim svežnjevima tiskanica po stopama mase stavlja svežanska nazivnica na koju se upisuje stopa mase, broj komada / težinu svežnja.

(6) Ukoliko ima više svežnjeva pošiljaka iste stope mase sačinjava se zbrojna svežanska nazivnica na kojoj se upisuje ukupan broj svežnjeva i ukupna težina svih svežnjeva/broj komada pošiljaka u svim svežnjevima te stope mase. Sačinjene zbrojne svežanske nazivnice se otpremaju sa kartom sačinjenog zaključka.

Članak 11.

(Zbrajanje podataka u dnevnom listu snimanja za zaključak „S“)

- (1) Nakon evidentiranja običnih pošiljki, preporučenih pošiljaka, vrijednosnih pisma i tiskanica koje nisu knjige, novine, časopisi i službena glasila, po broju i stopama mase, u koloni 10 u dnevnom listu snimanja upisuje se ukupan broj komada pošiljaka koji se dobije zbrajanjem podataka iz kolona 2, 4, 6 i 8, a u kolonu 11 ukupna težina pošiljaka po stopama mase koja se dobije zbrajanjem podataka iz kolona 3, 5, 7 i 9.
- (2) Na kraju se zbroje svi podaci u kolonama 10 i 11 i upisuje se ukupan zbroj po težini i broju komada.

Članak 12.

(Snimanje i evidentiranje tiskanica u zaključku knjiga, novina, časopisa i službenih glasila)

- (1) Tiskanice koje se otpremaju u zaključku knjiga novina, časopisa i službenih glasila u dnevnom listu snimanja evidentiraju se u kolonama 12, 13, 14 i 15.
- (2) Pošiljke tiskanica koje se otpremaju u zaključku knjiga novina, časopisa i službenih glasila potrebno je podijeliti u dvije vrste:
 - tiskanice- svežnjevi novina, časopisa i službenih glasila;
 - tiskanice-knjige novine, časopisi i službena glasila
- (3) Nakon podjele po vrstama pošiljke je dalje potrebno podijeliti po stopama mase.
- (4) Nakon podjele po stopama mase vrši se prebrojavanje i vaganje, te se dobiveni podaci upisuju u list snimanja u zato predviđene kolone.

Članak 13.
(Evidentiranje svežnjeva novina, časopisa i službenih glasila)

- (1) Tiskanice – svežnjevi novina, časopisa i službenih glasila evidentiraju se u kolone 12 i 13 na sljedeći način:

do 1 kg.	Evidentira se ukupan broj svežnjeva tiskanica do 1 kg. i ukupna težina broja evidentiranih svežnjeva;
preko 1 kg do 2 kg	Evidentira se ukupan broj svežnjeva tiskanica od 1 do 2 kg. i ukupna težina broja evidentiranih svežnjeva;
preko 2kg do 3 kg	Evidentira se ukupan broj svežnjeva tiskanica od 2 do 3 kg i ukupna težina broja evidentiranih svežnjeva;
preko 3 kg do 4 kg	Evidentira se ukupan broj komada svežnjeva tiskanica od 3 do 4 kg i ukupna težina broja evidentiranih svežnjeva;
preko 4 kg do 5 kg	Evidentira se ukupan broj komada svežnjeva tiskanica od 4 do 5 kg i ukupna težina broja evidentiranih svežnjeva;
preko 5 kg	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica preko 5 kg i ukupna težina broja evidentiranih svežnjeva.

- (2) Svežnjevi koji pripadaju istoj težinskoj skali uvezuju se u zbrojne svežnjeve koje prati svežanska nazivnica u koju se upisuju ukupna težina/broj svežnjeva, te težinske skale.

Članak 14.
(Evidentiranje knjiga, novina, časopisa i službenih glasila)

- (1) Tiskanica – knjige novine, časopisi i službena glasila evidentiraju se u kolonu 14 i 15, na sljedeći način:

do 20 gr.	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica do 20 g. i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 21 do 50 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 20 do 50 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 51 do 100 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 51 do 100 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 101 do 250 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 100 do 250 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 251 do 500 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 250 do 500 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 501 do 1000 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 500 do 1000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 1001 do 2000 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 2001 do 3000 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 3001 do 4000 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada;
od 4001 do 5000 gr	Evidentira se ukupan broj komada tiskanica od 1000 do 2000 gr i ukupna težina broja evidentiranih komada.

- (2) Napominjemo, da novine, časopisi i službena glasila ne mogu prelaziti 2 kilograma. Izuzetno knjiga koja je teža od 2 kg., a predstavlja nedjeljivu cjelinu može imati masu maksimalno do 5 kg.
- (3) Tiskanice se pakaju u svežnjeve prema težinskim stopama, potom se sačinjava svežanska nazivnica u koju se upisuju rasponi mase, ukupna težina/ukupan broj komada.

- (4) Ukoliko ima više svežnjeva iste težinske skale na jednom od svežnjeva sačinjava se svežanska nazivnica na koju se upisuje ukupan broj svežnjeva i ukupna težina svežnjeva, te težinske skale. Sačinjene zbrojne svežanske nazivnice se otpremaju sa kartom sačinjenog zaključka.

Članak 15.

(Snimanje i evidentiranje paketskih pošiljaka)

- (1) Paketske pošiljke snimaju se po broju komada, a prema težinskim stopama.
- (2) Paketske pošiljke se evidentiraju u dnevne listove snimanja za paketske pošiljke, prema stopama mase u kilogramima i broju komada.
- (3) Dnevni list snimanja, zbrojni list snimanja i obračunski list snimanja za paketske pošiljke sačinjeni su po masama stope od 1 do 20 kg. i preko 20 kg. Javni poštanski operateri koji imaju stope mase do 1, 3, 5, 10, 15 i preko 15 kilograma, koriste listove snimanja sa stopama mase od 1 do 20 kg. i preko 20 kg (Npr. za stopu mase do tri kilograma upisati u listu snimanja u rubriku od 2 do 3 kilograma i tako za 5, 10, 15 i preko 15 kg. u 16 kg.).

Članak 16.

(Vrijeme snimanja)

- (1) Snimanje razmijenjenih količina pošiljaka u međuoperatorskom prometu će se obavljati u skladu sa člankom 3. stavak (2) Metodologije za obračun troškova završne faze u međuoperatorskom poštanskom prometu i terminalnih i tranzitnih troškova u međunarodnom poštanskom prometu.
- (2) Snimanje započinje 1. (prvom) otpremom 01. (prvog) dana kalendarskog mjeseca, a završava posljednjom otpremom u tom mjesecu, kad se tiče otpreme, kad se tiče prispjeća snimanje započinje po prispjeću prvog zaključka sačinjenog u mjesecu snimanja a završava prispjećem zadnjeg zaključka iz tog mjeseca.

Članak 17.

(Sačinjavanje i ovjera dnevnih listova snimanja)

- (1) Dnevni list snimanja sačinjava javni poštanski operater koji vrši otpremu zaključaka, u četiri primjerka.
- (2) Javni poštanski operater u otpremi dužan je da:
- nakon popunjeno dnevnog Lista snimanja odgovorni radnik potpiše sva četiri Lista snimanja i ovjeri ih žigom dana i mjesta;
 - original i dvije kopije zajedno sa kartom zaključka stavi u vreću i otprema ih odredišnom poštanskom centru;
 - četvrti primjerak zadrži u evidenciji.
- (3) Javni poštanski operater u prispjeću dužan je da :
- Po prispjeću zaključka u odredišni poštanski centar pristupi otvaranju zaključka, i vrši sravnjenje prispjele količine sa podacima evidentiranim u dnevnom listu snimanja.
 - Nakon sravnjenja, izvrši ovjeru sva tri primjerka dnevnog lista snimanja. Original dnevnog lista snimanja i jednu ovjerenu kopiju vrati poštanskom centru koji je sačinio dnevni list snimanja, a treći primjerak zadržava za sebe.

- Ukoliko se desi da nakon provjere podaci koji su upisani u List snimanja ne odgovaraju prispjelim količinama, dužan je da sačini odjavu o neispravnosti ili telefonom pokušava otkloniti neslaganja, te izvrši ispravku na prispjelim primjercima dnevnog lista snimanja, uz koju prilaže odjavu o neispravnosti i nakon toga isti ovjeri i otpremi poštanskom centru koji je sačinio dnevni list snimanja.

Članka 18.

(Sačinjavanje-unos podataka i ovjera zbrojnih listova snimanja)

- (1) Po završetku snimanja, javni poštanski operater koji je otpremao pošiljke i sačinjavao dnevne listove snimanja, temeljem ovjerenih originalnih dnevnih listova snimanja sačinjava u dva primjeka zbrojni list snimanja.
- (2) Javni poštanski operater koji vrši razmjenu zaključaka sa drugim javnim operaterom(ima) na više lokacija, prikuplja zbrojne listove sa svih lokacija i sačinjava zbrojni list snimanja u koji su unesene sve razmijenjene količine poštanskih pošiljaka.
- (3) Unos podataka u zbrojne listove snimanja vrši se iz rubrika dnevnih listova snimanja koje su identične u obadva lista.
- (4) U cilju bržeg postupka sačinjavanja Obračunskog lista snimanja, javni poštanski operater koji sačinjava zbrojne listove snimanja, iste će na najbrži mogući način (faksom ili elektroničkim putem) uputiti javnom/im poštanskom/im operateru/ima koji je/su obavio/li završnu fazu, radi ovjere. Javni poštanski operateri koji su obavili završnu fazu, dostavljene zbrojne listove će, nakon ovjere, istim putem vratiti.

Članak 19.

(Sačinjavanje obračunskog lista snimanja i unos podataka)

- (1) Obračunski list snimanja sačinjava se temeljem podataka iz zbrojnog lista snimanja po vrstama zaključaka.
- (2) Unos podataka u Obračunski list snimanja za pošiljke iz "S" zaključka se vrši na sljedeći način:
 - u rubriku 2 broj komada pošiljaka, po stopama mase, unosi se zbroj svih komada pošiljaka iz Zbrojnog lista snimanja kolona 2, 4, i 6 , osim tiskanica iz "S" zaključka koje se unose u posebnu rubriku;
 - u rubriku 3 težina pošiljka, po stopama mase, unosi se zbroj svih težina pošiljaka iz zbrojnog lista snimanja kolone 3, 5 i 7, osim težina tiskanica iz "S" zaključka koje se unose u posebnu rubriku;
 - u rubriku poštarina, po stopama mase, unose se poštarine iz važećeg cjenika javnog poštanskog operatera koji je zaprimio pošiljke;
 - u rubriku iznos poštarine kolona 5, po stopama mase unose se iznosi koji se dobiju množenjem broja komada pošiljaka kolona 2 i poštarine po stopama mase kolona 4;
 - po istom postupku popunjavaju se podaci za tiskanice u zato predviđene rubrike.
- (3) Nakon unosa svih podataka po rubrikama, vrši se zbrajanje broja komada, težina i iznosa poštarina, po horizontali i vertikali, te se ti zbrojovi upisuju u predviđene rubrike.
- (4) Na kraju se po stopama mase zbroje:
 - ukupan broj komada tiskanica kolona 6 i ukupan broj komada ostalih pošiljaka iz "S" zaključka kolona 2 i zbroj se upisuje u kolonu 10.

- ukupna težina tiskanica kolona 7 i ukupna težina ostalih pošiljaka iz "S" zaključka kolona 3 i dobije se ukupna težina pošiljka u "S" zaključku izražena u gramima i zbroj se upisuje u kolonu 11.
 - ukupno naplaćeni iznos poštarina za tiskanice kolona 9 i ukupno naplaćeni iznos poštarine za ostale pošiljke u "S" zaključku kolona 5 i zbroj se upisuje u kolonu 12.
- (5) Nakon popunjavanja kolona 10, 11 i 12 iste se zbrajaju po vertikali. Dobiveni zbroj u koloni 11 je ukupna težina poštanskih pošiljaka otpremljenih u zaključku "S", a dobiveni zbroj u koloni 12 je ukupan iznos poštarine. Ukupna težina zaključka i ukupna poštarina zaključka su elementi za izračunavanje prosječne poštarine (PP) po jednom kilogramu pošiljaka.
- (6) Unos podataka u Obračunski list snimanja za pošiljke iz "z" zaključka popunjava se na identičan način kao za pošiljke iz "S" zaključka, a prema označenim rubrikama.
- (7) Unos podataka u Obračunski list za snimanje paketski pošiljaka unosi se prema priloženom obrascu.

Članak 20.

(Prosječna poštarina 1 kg pošiljaka)

- (1) Prosječna poštarina 1000 grama razmijenjenih poštanskih pošiljaka u "S" zaključku dobija se tako što se ukupan iznos naplaćene poštarine podijeli sa ukupnom težinom pošiljaka iz članka 19. stavak (5) ovog Naputka. Dobiveni rezultat se množi sa 1000 i na taj način se dobije **prosječna poštarina (PP) za 1 kg pošiljaka**.
- (2) Isti postupak, kao u prethodnom stavku ovoga članka, se primjenjuje za izračunavanje prosječne poštarine za 1 (jedan) kg. pošiljaka iz "z" zaključka i za paketske pošiljke.

Članak 21.

(Obračunska cijena troškova završne faze)

Primjenom članka 5. stavak (4) Metodologije, a koristeći podatke o prosječnoj poštarini iz članka 20. ovog Naputka, na obračunskog lista izračunava se Obračunska cijena završne faze na sljedeći način:

- prosječna poštarina za 1 kg pošiljaka se množi sa 50% i dobiva se Obračunska cijena završne faze $PP \times 50\% = OCZF \text{ KM/kg}$.

Članak 22.

(Ovjera točnosti)

- (1) Javni poštanski operater koji je sačinio zbrojne listove snimanja i obračunske listove snimanja, te utvrdio obračunske cijene troškova završne faze, ovjerava obrasce i po dva primjerka otprema javnom poštanskom operateru koji je obavio završnu fazu.
- (2) Javni poštanski operater koji je obavio završnu fazu, vrši kontrolu dostavljenih podataka te kad utvrdi točnost podataka, ovjerava obrasce i po jedan primjerak vraća nazad javnom poštanskom operateru koji ih je sačinio.
- (3) Nakon međusobnog usuglašavanja i ovjere obrazaca smatra se da se utvrđene cijene mogu koristiti u međusobnim obračunima.
- (4) Ukoliko jedan javni poštanski operater ne želi ovjeriti zbrojne listove snimanja, a ovjerio je sve dnevne listove snimanja, javni poštanski operater, koji je sačinio zbirne listove snimanja, će na osnovu istih sačiniti obračunske listove snimanja.

Članak 23.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Naputak čini sastavni dio Metodologije, objavljuje se u Službenim glasilima u Bosni i Hercegovini i zajedno sa Metodologijom stupa na snagu,

Predsjedatelj Vijeća Agencije

Delivoje Đerić, dipl.oec